

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Pc/19/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116225964
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8116225964.10

Rozhodnutie

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobkyne B.. O. Š., C.. XX. XX. XXXX, D. S. W. C. XX X., XXX XX M., občan Slovenskej republiky, právne zastúpená JUDr. Dášou Komkovou, advokátkou, so sídlom Hlavná 27, 080 01 Prešov, proti žalovanému B. Š., C.. XX. XX. XXXX, D. S. O. XX, XXX XX O., L. O. U., právne zastúpený JUDr. Zuzanou Bejdovou, LL.M., Skuteckého 30, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 37 827 014, o náhradu škody, takto

rozhodol:

I. Konanie v časti úrokov z omeškania prevyšujúcich 5,5% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.7.2013 do zaplataenia, 5,5% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.8.2013 do zaplataenia, 5,5% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.9.2013 do zaplataenia, 5,5% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.10.2013 do zaplataenia, 5,5% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.11.2013 do zaplataenia, 5,25% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.12.2013 do zaplataenia, 5,25% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.1.2014 do zaplataenia, 5,25% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.2.2014 do zaplataenia, 5,25% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.3.2014 do zaplataenia, 5,25% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.4.2014 do zaplataenia, 5,25% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.5.2014 do zaplataenia, 5,25% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.6.2014 do zaplataenia, 5,15% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.7.2014 do zaplataenia, 5,15% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.8.2014 do zaplataenia, 5,15% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.9.2014 do zaplataenia, 5,05% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.10.2014 do zaplataenia, 5,05% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.11.2014 do zaplataenia, 5,05% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.12.2014 do zaplataenia, 5,05% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.1.2015 do zaplataenia, 5,05% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.2.2015 do zaplataenia, 5,05% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.3.2015 do zaplataenia, 5,05% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.4.2015 do zaplataenia, 5,05% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.5.2015 do zaplataenia, 5,05% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.6.2015 do zaplataenia, 5,05% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.7.2015 do zaplataenia, 5,05% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.8.2015 do zaplataenia, 5,05% ročne zo sumy 106,- eur odo dňa 1.9.2015 do zaplataenia, zastavuje.

II. Žalobu z a m i e t a.

III. Žalobkyňa je p o v i n n á nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 16.12.2016 sa domáhala od žalovaného zaplataenia sumy 2.862,- eur s príslušenstvom. Uplatnený nárok odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 19. 01. 2010, sp. zn.: 27P 331/2008-115, súd zmenil rozsudok Okresného súdu v Prešove, č. k.: 27P 311/2005-141 zo dňa 01. 02. 2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č. k.: 1CoP 11/2006-163 zo dňa 27.04.2006 tak, že zvýšil výživné zo strany otca pre maloletú X. Š., C.. XX. XX. XXXX zo sumy 2 500,- Sk mesačne na sumu 106,- eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 01. 09. 2008 opakovane do budúca. Dlžné výživné za obdobie od 01.09.2008 do 31.01.2010 pre

mal. X. vo výške 391,34,-eur, súd povolil povinnému splácať v 15,-eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok až do úplného vyrovnania dlhu. V prevyšujúcej časti návrh matky zamietol a rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.02.2010 a vykonateľnosť dňa 16.02.2010. Žalovaný sa návrhom na začatie konania zo dňa 15.08.2013 domáhal, aby súd s účinnosťou od 01. 07. 2013 zrušil jeho vyživovaciu povinnosť voči jeho dcére - X. Š., ktorá mu bola určená vyššie uvedeným rozsudkom. Vo veci prebehlo pojednávanie dňa 24.01.2014, ktoré súd odročil na neurčito za účelom rozhodnutia o návrhu navrhovateľa vo veci spôsobilosti odporkyne byť účastníkom konania. Súd uznesením dňa 30.05.2014 prerušil konanie až do právoplatnosti skončenia konania vedeného Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 24PS 13/2014 - konanie začaté z úradnej moci o pozbavení spôsobilosti na právne úkony X. Š.. Uznesením zo dňa 03.02.2016 bolo konanie zastavené z dôvodu neodstrániteľnej prekážky na strane odporkyne, ktorá zomrela dňa 30.09.2015. Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 10.10.2016 pod sp. zn.: 13C 8/2016, súd konanie ohľadne výživného pre v tom čase už nebohú X. Š. pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne ako matky vyživovanej osoby zastavil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Uznesenie súdu bolo doručené dňa 12.10.2016. Vyživovaciu povinnosť si splnil žalovaný poslednýkrát v mesiaci jún 2013, kedy dcéra dosiahla vek 18. rokov. Napriek dosiahnutiu plnoletosti X. Š. ako osoba s ťažkým zdravotným postihnutím potrebovala aj naďalej sústavnú zdravotnícku starostlivosť, špeciálnu stravu, medikamentóznú liečbu, hygienické potreby, ošatenie, špeciálne pomôcky ako invalidný vozík a podobne. Dosiahnutím plnoletosti vzniklo dcére právo na sociálny príspevok. Aj keď žalobkyňa právo uplatnila na Sociálnej poisťovni riadne a včas ako splnomocnený zástupca dcéry, nárok jej Sociálna poisťovňa začala vyplácať až v mesiaci november 2013. Takto sa s dcérou ocitli v existenčných problémoch, ktoré bola nútená riešiť sústavnými pôžičkami od svojej matky - T. T., ktorá je toho času na starobnom dôchodku a bola ochotná požičiavať mi peniaze zo svojich úspor. Uznesením vyšetrovateľky OKP OR PZ Prešov pod ČVS: ORP-793/1-VYS-PO-2015 zo dňa 27. 05. 2016 bolo vznesené obvinenie B. Š. za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, pre neplnenie si vyživovacej povinnosti voči svojej dcére X. Š.. V tomto trestnom stíhaní má žalobkyňa postavenie poškodenej trestným činom, nakoľko bola matkou oprávnenej z vyživovacej povinnosti a protiprávnym konaním jej exmanžela jej vznikla škoda vo výške, v ktorej sa obvinený na jej úkor obohatil. Trestné stíhanie nebolo právoplatne ukončené. Obvinený B. Š. nespolupracuje QČTK a využíva všetky dostupné prostriedky, aby sa zbavil svojej zodpovednosti. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou a trvá do času, kedy sa deti nevedia vyživovať samé. Ak rodič dobrovoľne neplní svoju vyživovaciu povinnosť, táto je mu určená rozhodnutím súdu. Vyživovacia povinnosť určená právoplatným rozhodnutím súdu len deklaruje zákonnú povinnosť rodičov a zaniká len právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení vyživovacej povinnosti, úmrtím povinného z vyživovacej povinnosti alebo úmrtím vyživovaného dieťaťa (a to bez ohľadu na vek, na okolnosť, či vyživované dieťa možno považovať za zaopatrené alebo nezaopatrené). V prípade X. Š., zanikla vyživovacia povinnosť jej otca - B. Š. úmrtím oprávnenej dňa 30.09.2015. Neexistuje žiadne právoplatné rozhodnutie o zrušení vyživovacej povinnosti obvineného v rozhodujúcom období. Poukázala na nález Ústavného súdu ČR zo dňa 13. marca 2013 sp. zn. I.ÚS 2306/12. Žalobkyňa vznikla škoda vo výške 2.862,- eur za 27 mesiacov neplatenia výživného žalovaným.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil. Vo vyjadrení k podanej žalobe uviedol, že z nej vyplývajú protichodné a vnútorne protirečivé tvrdenia. Na jednej strane konštatuje, že žalovaný po tom ako dosiahla X. Š. plnoletosť, nepodíeľal sa na plnení svojej vyživovacej povinnosti a táto povinnosť ostala výlučne na jej osobe. Na druhej strane konštatuje, že X. Š.Y. bol priznaný invalidný dôchodok a s jej výživou pomáhala žalobkyňa jej matka, T. T.. Z obsahu žaloby a vyčíslenia skutočnej škody vyplýva, že podaná žaloba je žalobou o zaplatenie dlžného výživného vo výške 2862,- eur. Chýba vysvetlenie, na základe akých právne relevantných skutočností žalobkyňa titulom náhrady škody uplatňuje voči žalovanému výživné prináležiace tretej osobe, alebohej X. Š.. Žalovaný je toho názoru, že zo všetkých listinných dôkazov pripojených k žalobe, pri ich objektívnom hodnotení, nevyplývajú skutkové tvrdenia uvádzané žalobkyňou v žalobe o náhradu škody. Žalovaný poprel tvrdenia žalobkyne o existenčných problémoch v období od júla 2013 do novembra 2013, keďže táto v roku 2012, titulom kúpnej zmluvy nadobudla do výlučného vlastníctva nehnuteľnosti a to novostavbu rodinného domu, záhrady o výmere 260 m², záhrady o výmere 22 m² a zastavané plochy a nádvorie o výmere 53 m². Na nehnuteľnostiach nikdy neviazali žiadne ťarchy peňažných ústavov. Až v roku 2015 bolo zriadené právo doživotného užívania v prospech matky žalobkyne a to v rozsahu jednej izby s príslušenstvom. Žalovaný ďalej poprel, že v trestnom konaní má žalobkyňa procesné postavenie poškodeného v konaní. Uznesenie o vznesení obvinenia žalovaný napadol sťažnosťou. Nesprávne procesnému postaveniu žalobkyne v trestnom

konaní prisvedčil aj námestník GP SR pre trestný úsek. V písomnom podaní zo dňa 15.12.2016, sp. zn. IV Pz 361/16/1000-8, na str. 4, 6. odsek konštatuje, že „B.. O. Š. v danom trestnom konaní nemá procesné postavenie poškodeného podľa ust. § 46 Tr. poriadku, vzhľadom na to, že oprávnená X. Š. bola plnoletá“. Žalovaný poprel skutkové tvrdenie o rozsahu vzniku škody. Výška uplatnenej škody je z hľadiska posúdenia protistranou nepreskúmateľná. Neobsahuje konkrétne právne základy ktoré by bol žalovaný spôsobilý objektívne posúdiť. Nebohkej X. Š. bol rozhodnutím Sociálnej poisťovne priznaný invalidný dôchodok vo výške 315,57 eura za mesiac jún 2013. Za obdobie od mesiaca júl 2013 do decembra 2013 vo výške 305,40 eura mesačne. Výšku priznaného invalidného dôchodku X. Š., za rok 2014 a 2015 žalovaný nevedel uviesť.

3. Žalobkyňa v replike uviedla, že žalovaný ako otec X. si prestal plniť svoju vyživovaciu povinnosť bez akéhokoľvek morálneho a právneho dôvodu. posledné výživné zaplatil v júni 2013, teda v mesiaci, kedy X. dosiahla vek 18 rokov. V časovom horizonte od júla 2013 súd nerozhodol o výživnom až dňa 03. 02. 2016 súd zastavil toto konanie nakoľko jej dcéra dňa 30. 09. 2015 zomrela. Aj keď rozhodnutia ohľadne výživného majú byť prednostne rozhodnuté s ohľadom na potreby vyživovaných detí, žalobkyňa ani jej dcéra sa rozhodnutia vo veci samej nedočkali. Prietahy v konaní spôsobili, že sa v tomto období zadlžila. Nakoľko od narodenia dcéry túto opatrovala nenadobudla žiadny majetok, nemohla požiadať o úver ani vziať si pôžičku. V tejto ťažkej životnej situácii jej vypomáhala jej matka, ktorá im sústavne pomáhala či už fyzicky, psychicky ale hlavne finančne. Neobstojí záver, že medzi konaním (nekonaním) žalovaného a zmenšením jej majetku absentuje príčinná súvislosť. Keby si žalovaný plnil súdom uvedenú povinnosť, jej dlžoby by neboli tak vysoké. Žalovaný v tomto období nadobudol dom v T. a kúpil si nové auto. Ďalej uviedla, že X. dosiahnutím plnoletosti síce vznikol nárok na soc. príspevok ale ten začala vyplácať Sociálna poisťovňa až v mesiaci november 2013. Nakoľko si žalovaný prestal plniť vyživovaciu povinnosť v mesiaci júl 2013, ocitla sa spolu so svojou dcérou v existenčných problémoch, ktoré nemala šancu riešiť inak, ako formou pôžičiek od svojej matky - T. T.. Nakoľko dcéra bola odkázaná na sústavnú 24 hod. starostlivosť, bola imobilná, musela ju kŕmiť a plienkovať, nemohla sa zamestnať a tak jej žiadna inštitúcia nepožičala finančnú hotovosť. Pokiaľ ide o kúpu rodinného domu v roku 2012 tak ho nadobudla kvôli tomu, že už nemala dostatok fyzických síl na nosenie dcéry po schodoch. Ďalej uviedla, že zo samotnej žaloby je zrejmé, že sociálny príspevok nepokryl finančné náklady na základné existenčné potreby X.. Dosiahnutím plnoletosti dcéry jej vznikli ďalšie výdavky, samotné vybavenie invalidného dôchodku bolo podmienené odbornými lekáorskými vyšetreniami, ktoré sú spoplatňované. Sociálny dôchodok nezačali vyplácať X. hneď ale až v novembri 2013. Nakoľko žalovaný prestal svojvoľne plniť vyživovaciu povinnosť bolo len na nej, aby som zabezpečovala potreby dcéry. X. nechodila na dovolenky ani na záujmové krúžky, ale naďalej bolo nevyhnutné dať jej stravu, ošatenie, zabezpečiť bývanie a potrebnú zdravotnú starostlivosť. Mesačné finančné náklady vyčíslila v žalobe. Žalobkyňa nezačala žiadne súdne ani trestné konanie. Prvý podal návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti otec X. prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Dcéra bola zdravotne ťažko postihnutá, odkázaná na invalidný vozík, v ohrození života bola viackrát v roku hospitalizovaná. Podľa správy posudkového lekára bola X. uznaná za invalidnú s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť stanovenou na 80%. K námietke premlčania uviedla, že žalovaný prestal plniť vyživovaciu povinnosť bez právneho dôvodu. Vedel o ťažkom zdravotnom postihnutí svojej dcéry. Sám podal žalobu o zrušenie vyživovacej povinnosti. Následne bol trestne stíhaný. Tieto skutočnosti potvrdzujú úmyselné konanie. Nakoniec uviedla, že nezaopatrené deti sú v civilizovaných krajinách chránené spoločnosťou aj právnym poriadkom. Ako judikoval Ústavný súd ČR v žalobe citovanom náleze, ťažko zdravotne postihnuté dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, potrebuje pomoc po všetkých stránkach, aby jeho život bol čo najviac znesiteľný. Žalovaný jej a ich ťažko zdravotne postihnutej dcére robil zo života peklo. Ťahal ju po súdoch, snažil sa o zapretie otcovstva. Vyživovaciu povinnosť určenú súdom si plnil nepravidelne, snažil sa jej zbaviť, resp. ju znížiť na minimálnu možnú mieru. Na poštových poukázkach, ktorými platil výživné, jej nechával vlastnou rukou odkazy, že ho pripravila o jeho peniaze. V rozhodnom období od plnoletosti X. prestal svojvoľne prispievať na výživu svojej dcéry napriek skutočnosti, že sám netrpel hmotnou núdzou, o čom svedčia aj nehnuteľnosti nadobudnuté darovaním v roku 2014. Jej matka predávala svoje nehnuteľnosti aby zabezpečila X. bývanie bez bariér, žalovaný prestal prispievať na výživu svojej dcéry. X. veľmi citlivo vnímala psychickú nepohodu v rodine, často bola hospitalizovaná až napokon po dvoch rokoch zomrela.

4. Žalovaný v duplike zotrval na svojom vyjadrení. Navyše uviedol, že rozhodnutím Sociálnej poisťovne bol priznaný invalidný dôchodok v prospech X. Š. od dosiahnutia jej plnoletosti a vyplatený späť. Ďalej uviedol, že právny základ sporu je stanovený žalobou a tou je nárok na náhradu škôd. Žalovaný v

tomto štúdiu sporu nepovažuje za dôvodné reagovať na argumentáciu smerujúcu k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom svedkyne, listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

6. Svedkyňa T. T. pri svojom výsluchu uviedla, že na nebohú bolo určené výživné vo výške 106 eur. 19.6.2013 nadobudla plnoletosť. Žalovaný ešte za jún uhradil výživné avšak od júla už výživné neplatil. U nebohej bolo požiadané o priznanie invalidného dôchodku. Bol jej priznaný a vyplatený spätne a to od 19.6. do 19.11.2013, to je za 5 mesiacov. Nebohá nemala žiadny príjem. Bola ochrnutá a s tým mala spôsobené obmedzenia. Rovnako bola náchylná na bacily a baktérie. Trpela alergiami a West syndrómom. Mala poruchy metabolizmu, a preto musela nosiť plienky. Musela sa sústavne podrobovať lekárskeym kontrolám. Boli jej vyplácané kompenzačný príplatok vo výške 30 % nákladov oproti zdravým deťom. Žalobkyňa zároveň mala opatrovateľský príspevok. Všetko platila svedkyňa, pričom tieto peniaze požičala žalobkyne bezúročne. od decembra 2013 do septembra 2015 poberala invalidný dôchodok a odpredávala nehnuteľnosti. Mala aj šperky a obrázky, ktoré dala svojej dcére a táto ich predávala. Invalidný dôchodok poberala vo výške okolo 310 eur. Nakoniec uviedla, že nad rámec žalovaného výživného všetko hradila a čo sa týka zvyšnej sumy, tak túto jej dcéra splatila a to tak, že si zobrala pôžičku a to v momente, keď si našla prácu.

7. Z potvrdení o dávkach dôchodkového poistenia vyplýva, že neb. X. Š. za rok 2015 poberala dávky dôchodkového poistenia vo výške 317,80 eura mesačne a za rok 2014 vo výške 313,20 eura mesačne.

8. Z potvrdenia o výbere v hotovosti vyplýva, že žalobkyňa vybrala z účtu svedkyne T. T. dňa 8.10.2014 sumu 500,- eur, dňa 18.11.2014 sumu 1.000,- eur a dňa 27.3.2015 sumu 1.000,- eur.

9. Z výpisu z účtu svedkyne T. T. vyplýva, že žalobkyňa bola dňa 27.1.2015 vyplatená suma 950,- eur, dňa 12.2.2015 suma 150,- eur, dňa 11.3.2015 suma 700,- eur, dňa 27.3.2015 suma 700,- eur, dňa 29.4.2015 suma 200,- eur, dňa 29.4.2015 suma 29.4.2015, dňa 11.5.2015 suma 500,- eur, dňa 8.6.2015 suma 700,- eur, dňa 30.6.2015 suma 337,- eur, dňa 25.8.2015 suma 1.500,- eur a dňa 28.10.2015 suma 828,- eur.

10. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 10.10.2013 vyplýva, že neb. X. Š. bol priznaný invalidný dôchodok od 19.6.2013 vo výške 305,40 eura mesačne.

11. Z lekárskeho vyšetrenia a lekárskej správy (č.l. 154 - 156) vyplýva, že neb. X. Š. bola stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 80%.

12. Z potvrdení o poberaní peňažného príspevku na opatrovanie vyplýva, že žalobkyňa boli mesačne vyplácané dávky za rok 2013 vo výške 266,41 eura, resp. 220,52 eura, za rok 2014 vo výške 220,52 eura, za rok 2015 vo výške 220,52 eura, resp. 184,24 eura.

13. Z potvrdení o poberaní peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia vyplýva, že neb. X. Š. boli mesačne vyplácané dávky za rok 2013 vo výške 18,06 eura, resp. 18,39 eura, za rok 2014 a 2015 vo výške 18,39 eura.

14. Z potvrdení o poberaní peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla vyplýva, že neb. X. Š. boli mesačne vyplácané dávky za rok 2013 vo výške 32,50 eura, resp. 33,09 eura, za rok 2014 a 2015 vo výške 33,09 eura.

15. Z potvrdení o poberaní peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie vyplýva, že neb. X. Š. boli mesačne vyplácané dávky za rok 2013 vo výške 36,12 eura, resp. 36,77 eura, za rok 2014 a 2015 vo výške 36,77 eura.

16. Z príjmového pokladničného dokladu zo dňa 15.5.2015 vyplýva, že žalobkyňa uhradila FNŠP J. A. Reimana Prešov sumu 30,68 eura za doprovod - stravu. Podľa potvrdenky zo dňa 15.5.2015 uhradila 13,28 eura za doprovod.

17. Z príjmového pokladničného dokladu zo dňa 17.7.2014 vyplýva, že žalobkyňa uhradila FNŠP J. A. Reimana Prešov sumu 127,20 eura za doprovod - stravu. Podľa potvrdenky zo dňa 17.7.2015 uhradila 66,40 eura za pobyť - doprovod.

18. Z príjmového pokladničného dokladu zo dňa 24.1.2014 vyplýva, že žalobkyňa uhradila FNŠP J. A. Reimana Prešov sumu 76,32 eura za doprovod - stravu. Podľa potvrdenky zo dňa 24.1.2014 uhradila 39,84 eura za pobyť - doprovod.

19. Z príjmového pokladničného dokladu zo dňa 26.6.2013 vyplýva, že žalobkyňa uhradila FNŠP J. A. Reimana Prešov sumu 44,52 eura za doprovod - stravu. Podľa potvrdenky zo dňa 26.6.2013 uhradila 23,24 eura za pobyť - doprovod.

20. Z listu vlastníctva č. XXX vyplýva, že žalovaný nadobudol v roku 2012 na základe kúpnej zmluvy nehnuteľnosti, zastavané plochy a nádvoria o výmere 391 m² a 82 m². Z listu vlastníctva č. XXXX vyplýva, že žalovaný nadobudol v roku 2015 na základe darovacej zmluvy nehnuteľnosti, orná pôda o výmere 1564 m². Podľa listu vlastníctva č. XXX, Č.. XXX, Č.. XXX, Č. XX, Č.. XXX, Č.. XXX X. Č.. XXX žalovaný nadobudol v roku 2014 na základe darovacej zmluvy nehnuteľnosti, orné pôdy a trvalé trávnaté porasty.

21. Z kúpnej zmluvy zo dňa 18.6.2012 vyplýva, že žalobkyňa nadobudla od predávajúcich L. W. X. T. Š. nehnuteľnosti, záhrady o výmere 313 m² a 22 m².

22. Z rozhodnutia zo dňa 9.12.2014 vyplýva, že žalobkyni bolo vydané koloudačné rozhodnutie na rodinný dom na ulici W. C. A. M..

23. Z odpovede všeobecnej zdravotnej poisťovne vyplýva, že neb. X. Š. bola hradená ústavná zdravotná starostlivosť vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou J. A. Reimana Prešov v období od 19.6.2013 do 26.6.2013 v trvaní 7 dní od 12.1.2014 do 24.1.2014 v trvaní 12 dní od 27.6.2014 do 17.7.2014 v trvaní 20 dní od 11.5.2015 do 15.5.2015 v trvaní 4 dní od 15.5.2015 do 22.5.2015 v trvaní 7 dní od 8.8.2015 do 14.8.2015 v trvaní 6 dní od 18.8.2015 do 25.8.2015 v trvaní 7 dní od 25.8.2015 do 30.9.2015 v trvaní 36 dní. V uvedenom období nebola X. Š. hradená mimoriadne finančne náročná liečba. Limit spoluúčasti za doplatky na lieky v období od 19.6.2013 do 30.6.2015 bol 30,- eur na kalendárny štvrtrok a od 1.7.2015 bol 25,- eur. Neb. X. Š. VŠZP vrátila doplatok za lieky v sume 4,19 eura za obdobie apríl-jún 2015. V období od 19.6.2013 do 30.9.2015 žiadny nezmluvný poskytovateľ zdravotnej starostlivosti nežiadal úhradu za poskytnutú zdravotnú starostlivosť pre X. Š.. Neodkladná preprava poistenca do zdravotníckeho zariadenia resp. preprava medzi zdravotníckymi zariadeniami bola uhradená v dňoch 25.8.2015, 4.7.2015 a 12.1.2014. V období od 19.6.2013 do 30.9.2015 boli uhradené náklady v súvislosti s poskytnutím ústavnej pohotovostnej služby v nemocnici a to: dňa 12.1.2014 výkon 15B - Vyhodnotenie laboratórnych výsledkov výkon 60 - Komplexné vyšetrenie pacienta dňa 11.5.2015 výkon 15B - Vyhodnotenie laboratórnych výsledkov výkon 60 - Komplexné vyšetrenie pacienta dňa 4.7.2015 výkon 15B - Vyhodnotenie laboratórnych výsledkov výkon 63 - Dôkladné vyšetrenie jedného orgánového systému alebo kontrolné vyšetrenie, dňa 8.8.2015 výkon 15B - Vyhodnotenie laboratórnych výsledkov výkon 60 - Komplexné vyšetrenie pacienta

24. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

25. Podľa ustanovenia § 420 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá. Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

26. Podľa § 79 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kto celkom alebo sčasti splnil za iného vyživovaciu povinnosť, je oprávnený od neho požadovať úhradu tohto plnenia a úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva.

27. Podľa § 100 ods.1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník

premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

28. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

29. Podľa § 106 ods. 1,2,3 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví. Právo na náhradu škody spôsobenú niektorým trestným činom korupcie podľa osobitného zákona sa premlčí za tri roky odo dňa nadobudnutia právoplatnosti odsudzujúceho rozhodnutia súdu o spáchaní niektorého trestného činu korupcie, najneskôr za desať rokov odo dňa spáchania tohto trestného činu.

30. Podľa § 159 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

31. Podľa § 230 CSP, Ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

32. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

33. Podľa § 146 ods. CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

34. Keďže žalobca zobrala žalobu v časti zaplatenia úrokov z omeškania a žalovaný so späťvzatím súhlasil, súd v tejto časti konanie v zmysle vyššie citovaného ustanovenia zastavil.

35. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná.

36. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany za to, že počas konania neboli preukázané jeho tvrdenia, a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť, významná podľa hmotného práva na rozhodnutie o veci nebola preukázaná, a teda výsledky zhodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver, ani o pravdivosti tvrdenej skutočnosti, ale ani o tom, že je tvrdená skutočnosť nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží na tej strane, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky, ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tvrdí. Záver o tom, že strana neuniesla dôkazné bremeno je možné urobiť len vtedy, keď súd riadne a úplne vykonal všetky dôkazy, ktoré strana označila na preukázanie svojho tvrdenia. Stranou označený dôkaz súd neuskutoční iba v prípade, že jeho prostredníctvom nie je možné preukázať pre vec rozhodnú skutočnosť, napríklad preto, že označený dôkaz je zjavne nespôsobilý preukázať tvrdenú skutočnosť, alebo že sa týka skutočnosti, ktorá je podľa hmotného práva pre rozhodnutie vo veci bezvýznamná.

37. Rozsah dôkazného bremena, teda okruh skutočností, ktoré musí strana preukázať, zásadne určuje hmotnoprávna norma, tzn. právny predpis, ktorý je na sporný vzťah aplikovaný. V predmetnom konaní bola na žalobkyni povinnosť tvrdenia, ako aj dôkazná povinnosť ohľadne tvrdených skutočností. Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú protiprávne konanie, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody (kauzálny nexus) a v prípade subjektívnej zodpovednosti za škodu i zavinenie. Pre vznik zodpovednosti za škodu je nevyhnutné kumulatívne splnenie všetkých uvedených predpokladov a pri neexistencii čo i len jedného z nich, zodpovednosť za škodu nie je daná.

38. Dôkazné bremeno o vzniku škody a jej rozsahu (výške) zaťažuje poškodeného (v tomto prípade žalobkyňu). Žalobkyňa si v konaní uplatnila škodu vo výške 2.862,- eur. Pri výpočte skutočnej škody vychádzala z výšky výživného, ktorá bola určená žalovanému.

39. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno a nepreukázala vznik škody. V danom prípade nepostačuje ak žalobkyňa nevyhnutné náklady (škoda, ktorá jej mala vzniknúť) špecifikuje bez toho, aby ich aj riadne preukázala. Žalobkyňa v konaní vyčíslila nevyhnutné mesačné náklady neb. X. Š. na stravu 180,- eur mesačne, lieky 100,- eur mesačne a hygienické potreby 256,- eur mesačne. K tomu však nepredložila žalobkyňa žiadny doklad o tom, že za obdobie od júla 2013 do septembra 2015 vynakladala takéto náklady a tieto hradila z vlastných finančných prostriedkov. Žalovaný to v celom rozsahu poprel, a preto dôkazné bremeno bola na žalobkyňu. Pokiaľ ide o stravu nebolo preukázané, že neb. X. Š. bola diagnostikovaná celiakia, čo si podľa žalobkyne vyžiadalo veľmi pestrú stravu. Ani tvrdenia o základných liekoch neboli preukázané. Nebola predložená žiadna lekárska správa alebo predpis, podľa ktorého neb. tieto lieky mala brať a v akom množstve. Pokiaľ ide o hygienické potreby a to jednorazové plienky a jednorazové podložky spolu vo výške 174,- eur tak v konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané množstvo týchto plienok a podložiek, ktoré boli spotrebované mesačne, aká je cena jedného balenia a koľko balení bolo mesačne spotrebovaných. Opäť žalobkyňa k tomu nepredložila žiadny listinný a ani iný dôkaz. Pokiaľ ide o náhradu nákladov spojených s doprovodom a stravou tak žalobkyňa nepreukázala, aby tieto náklady spolu s inými nevyhnutnými nákladmi v príslušnom mesiaci prevýšili priznaný invalidný dôchodok spolu s príspevkami. Žalobkyňa si teda riadne a úplne nesplnila svoju dôkaznú povinnosť.

40. Pokiaľ ide o výdavky na medicínsky prístroj ZEST Medolight RED plus ZEST Massager - 549,- eur, invalidný vozík plus zimný vak a špeciálne koliesko na vozík - 1.263,- eur tak ani v tejto časti žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno. Faktúry, na ktoré sa žalobkyňa odvoláva, k spisu neboli pripojené. Podľa listiny „nevyhnutné mesačné náklady“ sa tieto faktúry majú nachádzať v spisoch 8C 189/2013 a 13C 8/2016, pričom žalobkyňa nenavrholo pripojenie týchto spisov za účelom vykonania dokazovania predmetnými faktúrami.

41. Súd v danom prípade skúmal, či nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 2.862,- eur nevyplýva z ustanovenie § 79 ods. 1 zákona o rodine, podľa ktorého kto celkom alebo sčasti splnil za iného vyživovaciú povinnosť, je oprávnený od neho požadovať úhradu tohto plnenia a úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno a nepreukázala, že za žalovaného uhradila výživné nad rozsah svojej vyživovacej povinnosti. Svedkyňa T. T. pri svojom výsluchu uviedla, že nad rámec výživného, ktoré mal platiť žalovaný, všetko hradila a čo sa týka zvyšnej sumy, tak túto jej dcéra splatila a to tak, že si zobrala pôžičku a to v momente, keď si našla prácu. Súd však výpoveď svedkyne vyhodnotil ako účelovú. Akákoľvek pôžička zo strany svedkyne pre žalobkyňu nebola preukázaná. Nebolo ani preukázané, že žalobkyňa mala vrátiť svedkyňu poskytnuté finančné prostriedky. Navyše vzhľadom na majetkovú situáciu žalobkyne sa súdu javí ako pravdepodobnejšie, že všetky vyživovaciú povinnosť za žalovaného hradila svedkyňa. Avšak vzhľadom na výšku priznaného invalidného dôchodku, príspevkov na kompenzáciu a skutočnosti, že žalobkyňa výdavky neb. X. Š. hodnoverným spôsobom nezdokladovala, sa súdu javí, že vyživovacia povinnosť žalovaného zanikla dňom priznania invalidného dôchodku a príspevkov.

42. Žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva.

43. Občiansky zákonník rozlišuje všeobecnú premlčaciu dobu a osobitné premlčacie doby. Všeobecná premlčacia doba má subsidiárny charakter a použije sa tam, kde pre konkrétne právo nie je Občianskym zákonníkom alebo iným predpisom ustanovená osobitná premlčacia doba. V prejednávanej veci ide o

premlčanie práva na náhradu škody, a preto je potrebné na premlčanie aplikovať ust. § 106 Občianskeho zákonníka. Pri premlčaní práva na náhradu škody je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna. Subjektívna dvojiročná premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla. Žalobkyňa svoj nárok na náhradu škody odvodzovala od toho, že žalovaný neplatil výživné, a preto sa o vzniku škody dozvedela pri každej mesačnej splátke začiatkom príslušného mesiaca. Premlčané sú teda všetky mesačné plnenia, ktorých splatnosť nastala 2 roky pred podaním žaloby dňa 16.12.2016, t.j. 18 splátok po 106,- eur, čo predstavuje 1.908,- eur. Súd preto žalobu aj v tejto časti z dôvodu premlčania zamietol.

44. Žalovaný podaním zo dňa 20.2.2017 podal návrh na zastavenie konania z dôvodu prekážky veci právoplatne rozhodnutej (20C/116/2016) a prekážky prv začatého súdneho konania (13C/8/2016). Súd sa s týmto návrhom nestotožnil. Prekážku prv začatého súdneho konania (litispencia) upravuje ustanovenie § 159 CSP. Táto prekážka zabráňuje, aby na súde prebiehalo iné súdne konanie v tej istej veci. Táto prekážka je daná, ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnaké strany, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Ak nie je splnený čo len jeden znak, nejde o tú istú vec. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej (rei iudicatae) znamená, že sa už raz v tej istej veci právoplatne rozhodlo. Je vyslovená v ustanovení § 230 CSP. K jej porušeniu dôjde vtedy, ak sa začne opätovne konať medzi tými istými stranami a o tej istej veci, hoci už bolo vo veci právoplatne rozhodnuté. V danom prípade je nesporné, že vo všetkých troch sporoch vystupujú tie isté strany. Súd však má za to, že nebola splnená podmienka a totožnosť predmetu konania. V konaní 13C/8/2016 sa žalobkyňa domáhala okrem zvýšenia výživného na sumu 250,- eur, aj zaplataenia spotrebovaného výživného vo výške 6.750,- eur. V konaní 20C/116/2016 sa žalobkyňa domáhala zaplataenia úrokov z omeškania z výživného. V oboch prípadoch boli žaloby zamietnuté z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie. V predmetnej veci sa žalobkyňa domáha náhrady škody, pričom v tomto konaní sa preukazujú iné skutkové okolnosti ako pri zaplataení výživného, resp. úroku z omeškania z výživného.

45. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci v spojení s § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Žalobkyňa zobrala žalobu späť v časti úrokov z omeškania bez uvedenia dôvodu, a preto v tejto časti zavinila zastavenie konania a vo zvyšnej časti bol žalovaný úspešný. Existencia dôvodov pre výnimočné nepriznanie náhrady trov konania nebola tvrdená a v zmysle § 257 CSP ani zo spisu nevyplývala. V konaní nebolo taktiež preukázané, že žalobkyňa je v súčasnosti v zlej finančnej situácii, čo by istých okolností mohol byť dôvod pre nepriznanie náhrady trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).